

JUDEȚUL BIHOR – NUMĂRUL DE BISERICI, ȘCOLI, CĂMINE CULTURALE ȘI DISPENSARE ÎN ANUL 1943

Doina-Gabriela ANANIE*

BIHOR COUNTY – NUMBER OF CHURCHES, SCHOOLS, CULTURAL HOUSES AND HOSPITALS IN 1943

Abstract

The life of the Romanians, Hungarians and other nationalities changed dramatically after the Vienna Arbitration. The number of churches, schools, hospitals decreased. The statistic presents the number of these institutions which remained in the free area of Bihor county. The measures taken were required by the state of war. The main priority was the safety of the people, whether they were refugees from Bihor or from other parts of occupied Transylvania.

Key words: Bihor county, churches, schools, cultural houses, hospitals.

Pierderea părții de nord a județului Bihor în urma Dictatului de la Viena, schimbările din organizarea administrativă și în ceea ce privește populația, au avut urmări însemnate asupra vieții culturale și religioase a oamenilor din această zonă. Dacă în perioada interbelică s-a încercat, prin diferite dispoziții și o serie de legi, consolidarea proaspătului stat român, toate acestea au fost date serios peste cap după momentul august 1940. În cele ce urmează vom prezenta pentru fiecare plasă a județului în parte, respectiv pentru fiecare comună, numărul de biserici, școli, cămine culturale și dispensare¹:

I. PLASA BEIUȘ

Nr. crt.	Comuna	Biserici ortodoxe	Biserici greco-catolice	Biserici romano-catolice	Biserici reformate	Școli de stat	Școli confesionale	Cămine culturale	Dispensare
1	Budureasa	3	-	-	-	3	-	-	1
2	Căbești	4	-	-	-	4	-	-	-
3	Curățele	3	-	-	-	4	-	2	1
4	Drăgănești	3	1	-	1	5	1	-	-
5	Finiș	-	3	-	1	2	1	-	1
6	Lunca Vișagului	-	-	-	-	1	-	-	-
7	Meziad	3	-	-	-	4	-	1	-
8	Mizieș	4	-	-	-	4	-	1	-
9	Pocola	3	2	-	-	4	-	-	-

¹ *Monografia Județului Bihor 1943*, Editată de Prefectura Județului Bihor, p. 75-78.

10	Remetea	3	1	-	1	6	-	1	1
11	Remeți Poiana	-	-	-	-	1	-	-	-
12	Roșia	3	-	-	-	4	-	1	1
13	Șuncuiș	-	2	-	2	2	-	1	-
14	Tărcaia	3	-	-	1	4	2	1	-
15	Zece Hotare	1	-	-	-	4	-	-	1
	Total:	33	9	-	6	52	4	8	6

II. PLASA BELIU

Nr. crt.	Comuna	Biserici ortodoxe	Biserici greco-catolice	Biserici romano-catolice	Biserici reformate	Școli de stat	Școli confesionale	Cămine culturale	Dispensare
1	Agrîș	2	-	-	-	2	-	2	-
2	Archîș	3	-	-	-	3	-	1	-
3	Beliu	1	1	1	1	1	1	1	1
4	Cărănd	2	-	-	-	2	-	2	-
5	Chișlaca	1	-	-	-	1	-	1	-
6	Craiova	4	-	-	-	4	-	4	-
7	Groșeni	1	-	-	-	1	-	1	-
8	Hășmaș	3	-	-	-	3	-	2	-
9	Mărăuș	4	-	-	-	4	-	1	-
10	Mocirla	1	-	-	-	-	-	1	-
11	Susag	2	-	-	-	2	-	1	-
12	Tăgădău	3	-	-	-	3	-	1	-
13	Ucuriș	1	-	-	-	1	-	1	1
	Total:	28	1	1	1	28 [27] ²	1	19	2

III. PLASA CEICA

Nr. crt.	Comuna	Biserici ortodoxe	Biserici greco-catolice	Biserici romano-catolice	Biserici reformate	Școli de stat	Școli confesionale	Cămine culturale	Dispensare
1	Călățea	1	-	-	-	1	-	-	-
2	Ceica	5	1	1	1	5	1	1	1
3	Ceișoara	3	-	-	-	3	-	1	-
4	Copăcel	2	-	-	-	2	-	-	-
5	Dobrești	1	-	-	-	1	-	1	-
6	Drăgești	2	2	-	-	4	-	1	1
7	Felcheriu	1	-	-	-	1	-	-	-
8	Hidișel	3	-	-	-	3	-	1	-
9	Hidișelul de Sus	2	-	-	-	2	-	-	-
10	Hotar	2	-	-	-	2	-	-	-
11	Lăzăreni	1	2	-	-	3	-	1	1
12	Luncasprie	1	-	-	-	1	-	1	-

² Cifra dintre paranteze este cea corectă. S-a făcut, neintenționat probabil, o greșeală de calcul. Mai sunt câteva astfel de greșeli, iar rezultatul corect este pus tot între paranteze (la plasele Ceica, Holod, și implicit la totalul pe plase).

13	Mierlău	1	-	-	-	1	-	-	-
14	Miheleu	3	-	-	-	3	-	-	-
15	Sărand	1	-	-	-	1	-	-	-
16	Sântelec	1	-	-	-	1	-	-	-
17	Serghiș	2	-	-	-	2	-	1	1
18	Tășad	2	-	-	-	2	-	1	-
19	Tilecuș	2	-	-	-	2	-	-	-
20	Topa de Sus	3	-	-	-	3	-	-	-
21	Vârciorog	2	-	-	-	2	-	1	-
	Total:	41	5	1	1	45	- [1]	10	4

IV. PLASA CIUMEGHIU

Nr. crt.	Comuna	Biserici ortodoxe	Biserici greco-catolice	Biserici romano-catolice	Biserici reformate	Școli de stat	Școli confesionale	Cămine culturale	Dispensare
1	Ant	-	-	-	1	1	1	-	-
2	Arpășel	-	-	-	1	1	1	-	-
3	Batăr	1	-	-	-	3	-	1	-
4	Boiu	-	-	-	1	1	2	-	-
5	Ciumeghiu	1	-	-	-	1	-	-	-
6	Ghiorac	1	-	-	1	2	1	-	-
7	Homorog	1	-	-	-	2	-	1	-
8	Regina Maria	1	-	-	-	1	-	-	-
9	Talpoș	1	-	-	-	1	-	1	-
10	Tămașda	1	-	-	1	3	1	-	1
11	Tăut	1	-	-	1	3	-	1	-
12	Tulca	1	-	-	-	1	-	1	1
	Total:	9	-	-	6	20	6	5	2

V. PLASA HOLOD

Nr. crt.	Comuna	Biserici ortodoxe	Biserici greco-catolice	Biserici romano-catolice	Biserici reformate	Școli de stat	Școli confesionale	Cămine culturale	Dispensare
1	Căpâlna	1	-	-	-	1	-	1	-
2	Coșdeni	4	-	-	-	4	-	-	-
3	Dumbrăvița de Codru	3	-	-	-	5	-	1	-
4	Forău	1	-	-	-	1	-	-	-
5	Gînta	1	-	-	1	3	-	1	1
6	Hodișel	1	-	-	1	3	-	1	-
7	Holod	-	3	-	-	3	-	-	-
8	Lupoia	4	-	-	-	4	-	-	-
9	Pomezzeu	4	-	-	-	4	-	1	1
10	Răbăgani	3	-	-	-	4	-	3	1
11	Săldăbagiu Mic	1	-	-	-	1	-	-	-
12	Sâmbăta	3	1	-	-	2	-	-	1
13	Sânicolaul de Beiuș	1	-	-	-	1	-	-	-

14	Suplacul de Tinca	1	-	-	-	1	-	-	-
15	Șoimi	1	-	-	-	1	-	-	-
16	Uileac de Beiuș	-	3	-	1	3	1	1	1
17	Ursad	2	-	-	-	2	-	1	-
18	Vintere	1	1	-	-	5	-	-	-
	Total:	32	8	-	3	46 [48]	1	9	5

VII. PLASA VAȘCĂU

Nr. crt.	Comuna	Biserici ortodoxe	Biserici greco-catolice	Biserici romano-catolice	Biserici reformate	Școli de stat	Școli confesionale	Cămine culturale	Dispensare
1	Băița	1	1	1	-	1	-	-	-
2	Buntești	6	-	-	-	6	-	-	-
3	Călugări	2	-	-	-	2	-	-	-
4	Cărpinet	1	-	-	-	1	-	-	-
5	Câmpanii de Sus	2	-	-	-	4	-	-	-
6	Chișcău	2	-	-	-	3	-	-	-
7	Criștior	4	-	-	-	5	-	1	-
8	Dumbrăvani	4	-	-	-	4	-	-	-
9	Lazuri de Beiuș	3	-	-	-	4	-	-	-
10	Lunca	4	-	-	-	4	-	1	1
11	Petroasa	3	-	-	-	3	-	-	1
12	Rieni	4	-	-	-	6	-	1	-
13	Ștei	4	-	-	-	4	-	1	-
14	Vașcău	5	-	1	-	5	-	1	1
	Total:	45	1	2	-	52	-	5	3

VI. PLASA TINCA

Nr. crt.	Comuna	Biserici ortodoxe	Biserici greco-catolice	Biserici romano-catolice	Biserici reformate	Școli de stat	Școli confesionale	Cămine culturale	Dispensare
1	Belfir	-	-	1	-	1	2	-	-
2	Călacea	1	-	-	-	1	-	-	-
3	Cărăsău	1	-	-	-	1	-	-	-
4	Căuașd	1	-	-	-	1	-	-	-
5	Cheșa	1	-	-	1	2	-	1	-
6	Cociuba Mare	1	-	-	-	2	-	1	-
7	Fonău	1	-	-	-	1	-	-	-
8	Gepiș	2	-	-	-	2	-	-	-
9	Girișul Negru	1	-	-	-	3	-	1	-
10	Gurbediu	1	-	1	-	3	1	1	-
11	Husasăul de Tinca	1	-	-	-	2	-	1	-
12	Ianoșda	1	-	-	-	2	-	1	-
13	Miersig	1	-	-	-	1	-	-	-

14	Mociar	-	1	-	-	1	-	-	-
15	Olcea	1	-	-	-	1	-	-	-
16	Oșand	1	-	-	-	1	-	1	-
17	Petid	1	-	-	-	1	-	1	-
18	Râpa	1	-	-	-	1	-	-	-
19	Sititelec	1	1	-	-	1	-	-	-
20	Șauaieiu	-	1	1	-	2	1	-	-
21	Șumugiu	1	-	-	-	2	-	-	-
22	Tinca	1	1	1	1	4	4	1	2
	Total:	20	4	4	2	36	8	9	2

Total pe plase:

Nr. crt.	Plase	Biserici ortodoxe	Biserici greco-catolice	Biserici romano-catolice	Biserici reformate	Școli de stat	Școli confesionale	Cămine culturale	Dispensare
1	Beiuș	33	9	-	6	52	4	8	6
2	Beliu	28	1	1	1	28 [27]	1	19	2
3	Ceica	41	5	1	1	45	- [1]	10	4
4	Ciumeghiu	9	-	-	6	20	6	5	2
5	Holod	32	8	-	2 [3]	46 [48]	1	9	5
6	Tinca	20	4	4	2	36	8	9	2
7	Vășcău	45	1	1 [2]	-	52	-	5	3
	Total:	208	28	7 [8]	18	279 [278]	20 [21]	65	24
	Comuna urbană Beiuș	2	2	1	1	2	2	-	-
	Total general:	210	30	[8] 9	19 [20]	281 [280]	22 [23]	65	24

Transformările suferite, la toate nivele de organizare ale județului Bihor, în perioada celui de-al doilea război mondial, s-au reflectat incontestabil asupra vieții religioase și a existenței lăcașurilor de cult, asupra învățământului și a sistemului de sănătate. Toate măsurile luate în această perioadă, fie că a fost vorba de închiderea unor instituții, comasarea lor, transformarea lor în altceva³, au fost impuse de starea de război; s-a încercat prin toate mijloacele sprijinirea populației, atât a celei care locuia în teritoriul rămas liber, cât și a miilor de refugiați ce veneau din partea cedată a Bihorului și a Transilvaniei. Eforturile extraordinare depuse de oameni simpli, cadre militare, profesori, fețe bisericești, funcționari din administrație au fost considerabile.

³ Cazul "Școlii primare urbane de stat" din Beiuș care a fost transformată în cămin de refugiați.